

TIO SÄTT FÖR FACKFÖRENINGAR ATT FRÄMJA PAPPERSLÖSA ARBETSTAGARES RÄTTIGHETER:

- 1. Öka medvetenheten om, och förespråka**, papperslösas rättigheter och markera att det är en grundläggande del av fackföreningens uppgift att främja mänskliga- och arbetstagares rättigheter och jämställdhet samt att bekämpa rasism och främlingsfientlighet.
- 2. Säkerställ ett tydligt engagemang** från ledningen för att stödja papperslösas rättigheter.
- 3. Skapa tydliga riktlinjer** för hur papperslösa kan ansluta sig. Gör avkall på avgift, eller erbjud ett reducerat pris, och möjlighet att betala kontant. **Erkänn** papperslösa som arbetstagare oavsett anställningsstatus och typ av arbete samt utfärda ett medlemsbevis.
- 4. Organisera och rekrytera** papperslösa. Utför uppsökande verksamhet på arbetsplatser och mötesplatser, dela ut information på flera språk, utse organisatörer och stöd representation av papperslösa på alla nivåer inom fackföreningen.
- 5. Erbjud information och rådgivningstjänster** till papperslösa, oavsett invandrarsstatus eller medlemskap, inom er fackföreningsstruktur.
- 6. Förhandla**, eller om det misslyckas, **organisera kollektiva aktioner**, inklusive demonstrationer, strejker, mediebevakning, offentliga protester, **klagomål och rättsliga åtgärder** (individuellt eller kollektivt).
- 7. Säkerställ att papperslösas rättigheter ingår i din fackförenings utbildningsprogram**, särskilt för fackföreningsrepresentanter och medlare.
- 8. Inkludera** papperslösa i agendor om förhandlingar och trepartsdialoger för att säkerställa jämställt bemötande och för att förhindra kränkande behandling.
- 9. Bygg upp ett gemensamt budskap** med arbetsgivare för att främja lagar och bestämmelser som förbättrar regelverk och ansvarstagande, och arbeta för att höja medvetenheten om att arbetsmarknadens parter står enade bakom papperslösas arbetstagare.
- 10. Arbeta tillsammans med** organisationer för papperslösas rättigheter för att utbyta resurser och expertis och för att utveckla gemensamma kampanjer, aktioner, utbildning, opinionsbildning och uppsökande verksamhet.

För mer information om, eller assistans med, (papperslösa) arbetstagares rättigheter från fackföreningen, kontakta

FACKFÖRENINGAR:

Organisering och Främjande av Papperslösa Arbetstagares Rättigheter

CES & UnionMigrantNet
Boulevard du Roi Albert II, 5
B-1210 Bryssel, Belgien
Tel.: +32 (0)2 2240411
E-post: etuc@etuc.org
info@unionmigrantnet.eu
Webbsida: www.etuc.org
www.unionmigrantnet.eu

PICUM
Rue du Congrès, 37-41
B-1000 Bryssel, Belgien
Tel.: +32 (0)2 2101780
E-post: info@picum.org
Webbsida: www.picum.org

Med stöd från:

SIGRID RAUSING TRUST

Med finansiellt stöd från EU:s program för sysselsättning och solidaritet (European Union Programme for Employment and Social Solidarity "EaSI" 2014-2020). För ytterligare information, se: <http://ec.europa.eu/social/easi>. Informationen som ges i denna broschyr överensstämmer inte nödvändigtvis med Europakommissionens officiella hållning.

Design: www.beetlepub.com

**UNION
MIGRANTNET**

**CONFEDERATION
EUROPÉEN
TRADE UNION**

 PICUM

PLATFORM FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON
UNDOCUMENTED MIGRANTS

VARFÖR FACKFÖRENINGAR BORDE ÖKA SINA INSATSER FÖR ATT SÄKERSTÄLLA JÄMLIKHET OCH ICKE-DISKRIMINERANDE BEHANDLING FÖR ALLA PAPPERSLÖSA ARBETSTAGARE.

Papperslösas rättigheter är **MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER**: dessa är grundläggande rättigheter inom fackföreningars arbete och i dag är det omöjligt att *inte* stödja dessa.

Att rekrytera och organisera papperslösa bidrar till att bygga upp medlemsantal och bidrar till **REPRESENTATION** av ett samhälle med ökande mångfald.

Endast en **ENAD** arbetarrörelse som skyddar varje enskild arbetstagare är stark nog att möta det globala ekonomiska trycket och att motarbeta osäkra arbetsförhållanden.

Diskriminering av papperslösa är **INTE ANNORLUNDA** än diskriminering av andra grupper (p.g.a. kön, ålder, ras, folkgrupp, etniskt ursprung, funktionsnedsättning, religion, sexuell läggning eller könsidentitet) och papperslösa möter också flerfaldig diskriminering av dessa anledningar.

Alla papperslösa har rätt att få **SKYDD MOT** varje form av diskriminering, exploatering och kränkande behandling.

Papperslösa är ofta isolerade och de blir ofta nekade sina rättigheter. Fackföreningar har en uppgift att **STÖDJA** dessa arbetstagare.

VEM ÄR PAPPERSLÖS?

Papperslösa är människor som inte har rätten att uppehålla sig i det land de befinner sig i. De flesta papperslösa har haft rätten att uppehålla sig i landet vid en tidigare tidpunkt. Att de förlorat rätten beror ofta på en avslagen asylansökan, att deras uppehålls- eller arbetstillstånd gått ut, eller för att tillståndet erhållits p.g.a. ett specifikt arbete eller personligt förhållande (dvs. någon som har förlorat sin anställning), irreguljär ankomst till landet, etc.

PAPPERSLÖSA DISKRIMINERAS OFTA NÄR DET GÄLLER:

- ⊘ **Tillgång till arbetsmarknaden:** papperslösa har inte tillstånd att arbeta på många av de arbetsplatser där de är anställda, på grund av restriktiva bestämmelser och har ofta ingen möjlighet till regelrätt arbete.
- ⊘ **Löner, arbetsförhållanden och sociala förmåner:** papperslösa tjänar ofta under minimilönen, får försenad utbetalning eller blir utsatta för lönestöld, men tvingas ta långa arbetspass utan tillräckliga raster, övertidsersättning, semester, sjuklön eller andra grundläggande sociala förmåner. Papperslösa som strävar efter att få ut en anständig lön under normala omständigheter **hotas med avsked och utvisning** om de **ifrågasätter kränkande arbetsförhållanden**.
- ⊘ **Säkerhet på arbetsplatsen och säkerhetsutbildning:** papperslösa får inte ta del av nödvändig säkerhetsutrustning och säkerhetsutbildning. **Papperslösa löper större risk för skador, olyckor och arbetsrelaterade sjukdomar och har mycket begränsad tillgång till sjukvård.**
- ⊘ **Möjlighet att klaga:** arbetsplatsinspektörer och arbetsdomstolar kan i många länder rapportera papperslösa till migrationsmyndigheter eller utföra kontroller tillsammans med gränspoliserna. **Detta innebär att papperslösa snarare än att få skydd, riskerar utvisning samt att exploatering inte bestraffas.**

ETUCS ÅTAGANDE ATT STÖDJA PAPPERSLÖSA ARBETSTAGARES RÄTTIGHETER

Alla arbetstagare har rättigheter, även papperslösa. Fackföreningar, på alla nivåer, måste ta sitt ansvar för att upprätthålla dessa rättigheter. Detta är avgörande både för att värna om mänskliga rättigheter och för att säkerställa att hårt vunna rättigheter tillämpas för alla. **En arbetstagare är en arbetstagare!**

ETUC och dess medlemmar arbetar för att försvara jämställdhet för alla arbetstagare, bekämpa rasism och främlingsfientlighet och stödja papperslösa genom att arbeta tillsammans med ideella organisationer som PICUM.

Flera EU-direktiv fastställer miniminormer för hur papperslösa, asylsökande och flyktingar ska behandlas. Rättigheter för papperslösa arbetstagare är särskilt föreskrivna i EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare (EU Employers' Sanctions Directive 2009/52/EC) samt i internationell lag.

Alla europeiska länder undertecknade 2016 New York-deklarationen för Flyktingar och Migranter i vilken de förbinder sig att särskilt uppmärksamma tillämpningen av minimikraven för arbetsrättigheter för papperslösa oavsett invandrarstatus.

Lagar som garanterar arbetstagares rättigheter, även papperslösa, är absolut nödvändiga för att utplåna orättvis behandling och exploatering, men de är otillräckliga. Åtgärder för att rättigheter tillämpas konkret brådskar.

ETUC har ökat sina ansträngningar för att främja en migrationspolicy inom EU baserad på mänskliga rättigheter och solidaritet. The UnionMigrantNet inrättades 2013.

UnionMigrantNet är ett fackföreningsstött europeiskt nätverk som ger gratis information och rådgivning till papperslösa. Hitta din närmaste kontaktpunkt på www.unionmigrantnet.eu